

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten om in het kader van het 'Plan van Aanpak Zwerfjongeren 2017-2020' twee nieuwe initiatieven te financieren die als experiment worden bekostigd vanuit het Sociaal Investeringsfonds (SIF). Ten eerste een 'Time Out House' voor vijf extra crisisplekken (in 2018 en 2019); ten tweede een stedelijke coach zwerf/risicjongeren.

Het 'Plan van Aanpak Zwerfjongeren 2017-2020' is op verzoek van de Raad tot stand gekomen en door het college vastgesteld op 20 juni 2017. Dit Plan van Aanpak (PvA) is opgesteld in samenspraak met betrokken partijen in de stad en bevat acties/activiteiten ter verbetering van de integrale aanpak van zwerfjongerenproblematiek op het gebied van zowel preventie, interventies als nazorg. Alle acties/activiteiten in dit kader worden na positieve evaluatie vanaf 2020 regulier ingebed. In dit collegevoorstel wordt tevens de stand van zaken met betrekking tot het PvA uiteengezet.

Beslispunten

1. In te stemmen met het 'Plan van Aanpak Zwerfjongeren 2017-2018' zoals vastgesteld door het college d.d. 20 juni 2017 en vervolgens uitgewerkt door het veld.
2. Akkoord te gaan met de besteding van maximaal €380.000 uit het Sociaal Investeringsfonds (SIF) tot 2020 en dit als volgt in te zetten:
  - a. Maximaal € 320.000 voor 2 jaar (2018 en 2019 elk € 160.000) en experimenteel ten behoeve van de financiering van een 'Time Out House' met 5 extra crisisplekken. Na positieve evaluatie wordt het 'Time Out House' met ingang van 2020 regulier ingebed en bekostigd ('oud voor nieuw');
  - b. Maximaal € 60.000 voor 1 jaar (2019) ten behoeve van de financiering van een stedelijke coach zwerf/risicjongeren in de uitvoeringspraktijk. Deze coach dient jongeren tijdig te bereiken en door te leiden naar relevante (voorliggende) voorzieningen op alle ZRM leefgebieden zoals financiën, huisvesting, onderwijs&arbeid en vrijetijdsbesteding. Ook dit experiment wordt na positieve evaluatie vanaf 2020 regulier ingebed en bekostigd ('oud voor nieuw').

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 13 maart 2018:

Conform.

1. Aanleiding

Op 20 juni 2017 is het 'Plan van Aanpak Zwerfjongeren 2017-2020' dat op verzoek van de Raad is opgesteld, door het college vastgesteld en middels de raadsinformatie brief van 23 juni 2017 met de Raad gedeeld.

In het Plan van Aanpak (PvA) is een aantal nieuwe activiteiten/projecten aangegeven dat tot verbetering van de aanpak van de zwerfjongerenproblematiek leidt. We geven aan wat de stand van zaken is met betrekking tot deze activiteiten/projecten.

Het volgende is geconstateerd:

1. Exacte aantallen van zwerfjongeren in Maastricht e.o. zijn onvoldoende voorhanden. Hiertoe is onderzoek uitgevoerd, zowel naar aantallen als problematiek van feitelijk dakloze jongeren en thuisloze jongeren (zgn. bankhoppers). Voor het onderzoeksrapport (deel I en II) zie bijlage 2. Conclusies en aanbevelingen worden door portefeuillehouder gedeeld.
2. De omvang van de crisisopvang bleek onvoldoende en er is ingezet deze te vergroten. Dit is gebeurd door:
  - a) Vanaf juli 2017 in Pension Jekerzicht 4 van de 14 opvangplekken 'om te klappen' naar crisisplekken plus het reserveren van 1 noodbed. Daarnaast is gezorgd in samenwerking met woningcorporatie Servatius voor een tiental doorstroomwoningen voor jongeren die 'uitbegeleid' zijn;
  - b) Vanaf januari 2018 in het Credohuis Maastricht 2 van de 6 plekken onder de noemer beschermd wonen 'om te klappen' naar opvangplekken;
  - c) In 2018 in het op te zetten 'Time Out House' van Feel Good Connected 5 crisisplekken nieuw te creëren.
3. Op het gebied van preventie/vroegsignalering is tijdige interventie noodzaak om verslechtering of een neerwaartse spiraal te voorkomen. Hiervoor zijn ingezet:
  - a) Stichting @ ease (landelijk project Headspace), die met een drempelloze inloopvoorziening kwetsbare jongeren met (hulp)vragen op diverse gebieden tijdig wil bereiken. De jongeren krijgen informatie en advies en worden zo nodig verder doorgeleid. In 2018 zijn de deuren geopend;
  - b) Trajekt en Koraal Groep (Pension Jekerzicht) die met een gezamenlijk Busproject in 2017 zijn gestart. Deze bus gaat naar de jongeren toe en stopt bij 'jongeren vindplaatsen' (met name scholen) waar jongeren terecht kunnen met hun (hulp)vragen. Ook hier krijgen ze informatie en advies en worden zo nodig verder doorgeleid.
4. Verbetering van integrale (keten)aanpak van de problematiek van zwerf/risicjongeren is noodzaak, teneinde meer effectiviteit en efficiëntie te genereren. Om dit te realiseren:

- a) zijn bijeenkomsten belegd met relevante (keten)partners zwerf/risicjongeren op het terrein van preventie/vroeg signalering, interventies en nazorg. Uitkomst is een kerngroep¹ die kartrekker is in het proces van verbeterde samenwerking tussen de (keten)partners;
  - b) wordt ten behoeve van de integraliteit een stedelijke coach aangesteld die boven de partijen staat en de zwerf/risicjongeren tijdig weet te bereiken en eventueel door te leiden naar benodigde begeleiding, ondersteuning, hulp of zorg. Van belang is dat deze coach een ervaringsdeskundige is, die in staat is de 'linking pin' te zijn tussen de jongeren en de vele (voorliggende) voorzieningen. Een nader profiel zal in samenspraak met (keten)partners en zwerf/risicjongeren worden opgesteld.
5. Het nazorgtraject dient eveneens verbeterd te worden teneinde terugval te voorkomen. Hierop wordt ingezet door:
- a) zwerf/risicjongeren te koppelen met een maatje/coach (bijvoorbeeld ervaringsdeskundige) door Humanitas voor een luisterend oor en hulp bij praktische vragen over bijvoorbeeld financiën of huisvesting;
  - b) de uitstroom uit de opvang te verbeteren door via Housing Accomodations² gemakkelijker en sneller zelfstandige en betaalbare huisvesting te vinden;
  - c) via derden/particulieren alternatieve huisvesting aan te bieden.

Het voorliggend collegevoorstel geeft de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering/implementatie van het vastgestelde 'Plan van Aanpak Zwerfjongeren 2017-2020' en een overzicht van de financiële vertaling van de activiteiten/projecten.

2. Context

Dit collegevoorstel is een nadere uitwerking van een eerdere nota beschreven en vastgesteld beleid. Het gaat over het raadsvoorstel 'Plan van Aanpak Zwerfjongeren 2017-2020' dat 7 juni 2017 door de Raad unaniem is aangenomen.

3. Gewenste situatie

- Beter zicht op aantal en achtergrond (problematiek) van de zwerfjongeren.
- Meer crisis/noodplekken voor acute opname dakloze jongeren: met een totaal van 12 plekken.
- Meer aandacht voor preventie en vroegsignalering van zwerf/risicjongeren.
- Betere samenwerking en verbindingen tussen relevante (keten)partners bij interventie.

¹ bestaande uit Koraal Groep/Jekerzicht, LEVANTOgroep/ervaringsdeskundige, Humanitas, Credohuis Maastricht, Feel Good Connected en Kracht in Zorg.

² een samenwerkingsverband tussen gemeenten, woningcorporaties en zorginstellingen waarin de corporaties Woonpunt, Servatius en Maasvallei gezamenlijk een contingent van 140 woningen in 2018 reserveren voor bijzondere groepen, waaronder zwerfjongeren.

- Verbetering zelfredzaamheid van de jongere en meer uitstroom naar (begeleide) zelfstandige huisvesting in de nazorg.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

De fysieke en psychische gezondheid van zwerv/risicjongeren (jongeren tot 23 jaar met meervoudige problematiek) wordt verbeterd door integrale aanpak op het terrein van preventie/vroegsignalering, interventie en nazorg van zwerv/risicjongeren.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

In het PvA is aangegeven wat ter verbetering van de aanpak van de problematiek van zwerv/risicjongeren wordt ingezet van 2017 tot 2020.

Alle activiteiten/projecten, behalve 2 experimenten worden vanuit de reguliere middelen bekostigd, De experimenten die vanuit het Sociaal Investeringsfonds (SIF) worden gefinancierd zijn:

1. vijf (5) extra crisisplekken in het nieuw op te zetten 'Time Out House';

Activiteit/project	2018	2019	Bekostiging
5 extra crisisplekken in een Time Out House	€ 160.000	€ 160.000	Sociaal Investeringsfonds (SIF)

2. een stedelijke coach zwerv/risicjongeren als centraal aanspreekpunt in de uitvoering, die de jongeren tijdig weet te bereiken en door te leiden naar de aangewezen (voorliggende) voorzieningen voor begeleiding, hulp, zorg en/of behandeling.

Activiteit/project	2018	2019	Bekostiging
stedelijke gids zwerv/risicjongeren	-----	€ 60.000	Sociaal Investeringsfonds (SIF)

Genoemde initiatieven worden als experiment opgezet en zijn onder meer hierdoor passend in het kader van het SIF dat gaat over sociale innovatie. De uitgangspunten van het SIF zijn:

1. Iedere 1€ investering moet 2€ rendement opleveren;

2. Meer algemene voorzieningen zijn noodzakelijk, zodat er minder individuele voorzieningen c.q. maatwerkvoorzieningen nodig zijn;
3. Wat regulier kan, moet regulier en wordt niet betaald uit het SIF. SIF is bedoeld voor eenmalige investeringen om de transformatie van het Sociaal Domein kracht bij te zetten;
4. Investeringen mogen een lange afschrijvingstijd hebben. Het financieel rendement wordt bijvoorbeeld pas over 5 jaar verwacht;
5. Investeringen die effect hebben op meerdere beleidsdoelen hebben voorrang. Een nieuwe vorm die meerdere beleidsdoelen combineert en daarmee wellicht een bijdrage levert aan het verminderen van bijvoorbeeld een individuele voorziening op de Participatiewet én een voorziening van de Jeugdwet enz. is zeker denkbaar en wenselijk;
6. Innovatieve oplossingen ten behoeve van het bevorderen van de eigen regie van de hulpvragen, bijvoorbeeld E-health en andere technologische toepassingen, maken onderdeel uit van de investeringsmogelijkheden van het SIF.

Beide initiatieven zijn er op gericht om zo vroeg mogelijk in te grijpen om te voorkomen dat zwerv/risicjongeren verder afglijden. Daarbij dragen beide initiatieven bij aan effecten op meerdere beleidsterreinen: de zwerv/risicjongeren worden op de ZRM leefgebieden ondersteund waarop zij problemen ervaren (bijvoorbeeld geen sociaal netwerk, huis, opleiding of baan), waardoor meerdere effecten kunnen optreden op meerdere beleidsterreinen.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

De Raad is actief betrokken geweest bij de totstandkoming van het '*Plan van Aanpak Zwerfjongeren 2017-2020*'.

Na accordering door de Raad in juni 2017 is in juli 2017 een brede bijeenkomst gehouden met alle relevante (keten)partners op het terrein van preventie/vroegsignalering en aanpak van de problematiek van zwerv/risicjongeren. Daaruit is een kerngroep geformeerd, bestaande uit de reeds in pagina 4 genoemde instellingen en ervaringsdeskundigen. Deze gaan aan de slag met verbetering van preventie, vroegsignalering, interventie en nazorg van zwerv/risicjongeren. In bijgaande reader wordt hierop nader ingegaan.

11. Voorstel

1. Nadat het 'Plan van Aanpak Zwerfjongeren 2017-2018' door het college werd vastgesteld, is samen met het veld gewerkt aan uitwerking van dit plan. Deze uitwerking wordt nu ter instemming voorgelegd.
2. Instemmen om tot 2020 in totaal maximaal € 380.000 uit het Sociaal Investeringsfonds (S(F) te nemen en als volgt te verdelen:
  - a. Maximaal € 320.000 voor 2 jaar (2018 en 2019 elk € 160.000) en experimenteel ten behoeve van de financiering van een 'Time Out House' met 5 extra crisisplekken. Na positieve evaluatie wordt het 'Time Out House' met ingang van 2020 regulier ingebed en bekostigd ('oud voor nieuw');
  - b. Maximaal € 60.000 voor 1 jaar (2019) ten behoeve van de financiering van een stedelijke coach zwerf/risicjongeren in de uitvoeringspraktijk. Deze gids dient jongeren tijdig te bereiken en door te leiden naar relevante (voorliggende) voorzieningen op alle ZRM leefgebieden zoals financiën, huisvesting, onderwijs&arbeid en vrijetijdsbesteding. Ook dit experiment wordt na positieve evaluatie vanaf 2020 regulier ingebed en bekostigd ('oud voor nieuw').

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Voor de uitvoering is de volgende planning van kracht:

Jaar	Activiteiten/projecten	Financiering
2017	1) 4 crisisplekken + 1 noodplek: Koraal Groep/Jekerzicht 2) Laagdrempelige inloopvoorziening voor jongeren: Trajekt en Koraal Groep/Jekerzicht (De Bus) en Stichting@ease 3) Verbeteren preventie/vroeg signalering en integrale (keten)aanpak zwerf/risicjongeren: (keten)partners	1) regulier 2) regulier 3) regulier
2018	1) 4 crisisplekken + 1 noodplek: Koraal Groep/Jekerzicht 2) 2 crisis/opvangplekken: Credohuis Maastricht 3) 5 crisisplekken: Feel Good Connected/Time Out House als experiment (opstart fase) 4) Laagdrempelige inloopvoorziening voor jongeren: Trajekt en Koraal Groep/Jekerzicht (De Bus) en Stichting@ease 5) Verbeteren preventie/vroeg signalering en integrale (keten)aanpak zwerf/risicjongeren: (keten)partners 6) Verbeteren nazorg: maatjesproject Humanitas	1) regulier 2) regulier 3) Sociaal Investeringsfonds (SIF) 4) regulier 5) regulier 6) regulier

	7) Benutten Housing Accomodations tbv meer en snellere uitstroom uit de opvang. 8) Realiseren van alternatieve huisvestingsmogelijkheden.	7) regulier 8) regulier
2019	1) 4 crisisplekken + 1 noodplek: Koraal Groep/Jekerzicht 2) 2 crisis/opvangplekken: Credohuis Maastricht 3) 5 crisisplekken: Feel Good Connected/Time Out House 4) Laagdrempelige inloopvoorziening voor jongeren: @ease 5) Stedelijke coach zwerv/risicjongeren als experiment (centraal aanspreekpunt in de uitvoering) 6) Verbeteren preventie/vroeg signalering en integrale (keten)aanpak zwerv/risicjongeren: (keten)partners 7) Verbeteren nazorg: maatjesproject Humanitas 8) Benutten Housing Accomodations tbv meer en snellere uitstroom 9) Realiseren van alternatieve huisvestingsmogelijkheden	1) regulier 2) regulier 3) SIF 4) regulier 5) SIF 6) regulier 7) regulier 8) regulier 9) regulier
2020	Na positieve evaluatie: 1) 4 crisisplekken + 1 noodplek: Koraal Groep/Jekerzicht 2) 2 crisis/opvangplekken: Credohuis Maastricht 3) 5 crisisplekken: Feel Good Connected/Time Out House 4) Laagdrempelige inloopvoorziening voor jongeren: @ease 5) Stedelijke coach zwerv/risicjongeren (centraal aanspreekpunt in de uitvoering) 6) Verbeteren preventie/vroeg signalering en integrale (keten)aanpak zwerv/risicjongeren: (keten)partners 7) Verbeteren nazorg: maatjesproject Humanitas 8) Benutten Housing Accomodations tbv meer en snellere uitstroom uit de opvang 9) Realiseren van alternatieve huisvestingsmogelijkheden	1) regulier 2) regulier 3) regulier 4) regulier 5) regulier 6) regulier 7) regulier 8) regulier 9) regulier

Voorgesteld wordt eind 2018 een 'stand van zaken' overzicht te maken ten aanzien van het 'Plan van Aanpak Zwerfjongeren 2017-2020' in de vorm van een collegevoorstel en raadsinformatie brief. Alle activiteiten/projecten (inclusief de experimenten) worden in 2019 geëvalueerd en na positieve evaluatie in 2020 gecontinueerd vanuit het reguliere budget ('oud voor nieuw').